

حالا چند مثال عملیاتی از ایتفاق آینده را بررسی خواهیم کرد.

تعويض جمجمه!

جمجمـهی یـک زن ۲۲ سـاله در طـی یـک عمـل جراحـی با یـک جمجمهی چاپشـده_ا به وسیلهی یک چاپگر سهبعدی به طور کامل تعویض شد. این زن از شرایط خاصی رنج میبرد که منجر به ضخیمشدگی جمجمهاش شده بود؛ در نتیجه مجبور به تعویض جمجمهاش گردید! این عمل جراحی در نوع خود بی نظیر بوده و برای اولین بار در جهان انجام شد..

دکتے Bon Verweij کے تیے این عمل جراحی را هدایت می کرد، پیش

از این نیز با جایگزینی بخشی از جمجمه ی بیماران با فناوری سه بعدی آشـنایی داشـت؛ امـا ایـن نخسـتین بـاری اسـت کـه کل جمجمـهی بیمـار بـ یے ایمپلنے جایگزیے می شود. بے گفتے ی Bon Verweij ایمپلنتھای ساختهشده پیـش از ایـن همـواره بـا سـر بیمـار خوانایـی نداشـتند و بعضـاً مشـکلات زیادی در جایگــذاری آن هـا وجــود داشــت؛ امـا امــروزه و بـا اسـتفاده از فنــاوری چاپ سهبعدی می توان با استفاده از طرح دقیق جمجمهی خود فرد، به سـاخت جمجمـهای کامـلاً سـازگار بـا شـکل جمجمـهی فـرد بیمـار پرداخـت. ضخیم شدن جمجمه که یک شرایط بسیار خاص است، باعث افزایش فشار درون جمجمـه و در نتیجـه فشار آمـدن بـه مغـز میشـود کـه میتوانـد موجـب مشـکلات زیـادی بـرای فـرد شـود. بـرای مثـال میتوانــد سـبب مشکلات دید یا حتی مرگ بیمار شده و تنها راه برای کاهش این فشار و

برگرداندن بیمار به زندگی طبیعی، جایگزینی جمجمه ی بیمار با یک جمجمه ی مصنوعی است که این امر جراحی را کاملاً اجتناب ناپذیر می کند. ایس جراحی که هم اکنون انجام موفقیت آمیز آن رسانهای شده، حدود سه ماه پیش صورت گرفته است و به گفته ی پزشکان حال بیمار عالی بوده و مشکلات دید او نیز برطرف شده است؛ وی هیچ شکایتی نیز از عوارض پس از جراحی ندارد و به صورت کاملاً عادی به محل کار خود بازگشته است. این بدین معناست که می توان در آینده از این فناوری به طور عمومی در جراحیهای مختلف بهره برد.

پیش از ورود به مثال دوم بد نیست توضیح مختصری در مورد یک فناوری بدهیم ، فناوری به نام BioPrint.

تکنولـوژی بیوپرینـت بـه پزشـکان و دانشـمندان اجـازه خواهـد داد تـا بافتهـای مصنوعـی و کل انـدام انسـان را پرینـت بگیرنـد. ایـن بدون شک یک انقلاب پزشکی با انواع مسایل اخلاقی دور و بر آن خواهد بود.

یک پرینت ر جوهسر افشسان معمولی، جوهسر رنگهسای مختلسف را بسر روی سسطح صساف کاغسذ اسسپری می کنسد. از سسوی دیگسر، کارتریے بیوپرینترها با سلولهای بنیادی انسان و یا دیگر سلولهای زنده انسان شارژ میشوند و با حرکت در سه صفحه ایس اجسازه را میدهسد کسه بافتهسا و اندامهسای سسهبعدی را شبیهسسازی کنیسم. سسلولها در یسک ژل محافسظ قسرار داده میشسوند. در عرض چند ساعت یک بیوپرینتر میتواند یک چشم، کلیه، قلب و یا کبد اختصاصی شما را تولید کند!

چاپ اندام جنین!

برای نخستین بار محققان دانشگاهی در منطقه ادینبورگ انگلستان موفق شدند با استفاده از فرایندهای مخصوصی در چاپ سهبعدی و با استفاده از سلولهای بنیادین دست به باز تولید بخشهایی از سلولهای بنیادین جنین انسان بزنند که این اقدام متهورانه میتواند راه را برای تولید اندامهای تازهی آدمی، استفاده از آن در تحقیقات دارویی و جایگزینی آن با اندامهای معیوب بیماران را میسر سازد.

در ایـن فراینــد چــاپ کــه ماحصــل همــکاری دانشــمندان دانشــگاه هریــوت-وات ادینبــورگ و روزلیــن ســیلب (Roslin Cellab) اســت، ایسن گسروه مهندسی پزشسکی با استفاده از سلولهای بنیادیسن آدمی توانستند در آزمایشگاههای مخصوص خسود به پسرورش اندامهای تازهی آدمی بپردازند؛ و بدین ترتیب با تولید اندام سه بعدی آزمایشی (حقیقی) انسان نه تنها روند آزمایش داروها را تسریع کرده، بلکه متخصصان می توانند بدون دغدغههای معمول، به سادگی تاثیر دارو را بر روی اندام مربوطه بررسی کنند.

از این گذشته با توسعهی این تحقیقات می توان امیدوار بود که نیاز به اهدای عضو در آینده از بین رود؛ بدین ترتیب نه تنها بیماران با یافتن فردی مناسب برای اهدای عضو در گیر نخواهند بود بلکه مشکلاتی نظیر واکنش سیستم ایمنی بدن و رد عضو پیوندی نیز دیگر وجود نخواهد داشت. پیشتر از تکنیک چاپ سه بعدی برای ساخت اعضای سختتر بدن نظیر مغز استخوان و پوست استفاده و حتی سلولهای بنیادین جنینی موش نیز بدین ترتیب ساخته شده بود. اما تاکنون چاپ و تولید بخشهایی از سلولهای بنیادین جنین انسان به دلیل ظرافت بسیار بالایش